

MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

ROČNÍK 15

NÁKLAD 3700 KS

WWW.FILAKOVO.SK

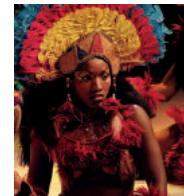
Historickej budove vrátia ducha

Nenápadná koncertná sála na Koháryho námestí prejde rozsiahlou obnovou. Práce začnú v budúcom roku [2. strana](#)

Obedy zdarma zvý- šili počet stravníkov

Počet detí stravujúcich sa v jedálňach však nestúpol podľa očakávaní. Mesto chce nájsť dôvod nezájmu [4. strana](#)

Bohatá novembrová kultúrna nádielka

S prichádzajúcim adventom pribúda aj počet kultúrnych podujatí. Prinášame vám ich podrobný prehľad [7. strana](#)

Podujatia pre seniorov v mesiaci úcty k starším

Stretnutie generácií v MsO JDS obo- hatil veľký kultúrny program

Začiatok októbra netrpezlivo očakávali členovia Mestskej organizácie JDS vo Filakove, keďže ich čakalo obľúbené podujatie venované predovšetkým jubilantom. Už po 15-tykrát výbor mestskej organizácie zorganizoval „Stretnutie generácií“, kde sa okrem tohtoročných oslávencov od 65 do 90 rokov, vždy tešia aj ich partneri, blízka rodina, priatelia i ostatní členovia JD. Celkový počet členskej základne sa blíži k číslu 700 a takmer 90 z nich v tomto roku oslavovalo jubilejné narodeniny. Podujatie sa výnimočne odohralo v kultúrnom dome v Biskupiciach. Vedenie MsO JDS zabezpečilo krásny kultúrny program, kde sa v piatok 4. októbra zišlo až 193 účastníkov a tak bolo využité aj pódium tanečnej sály. Slávnostné príhovory predsedu MsO Juraja Jelínka, zástupcov mesta Filakovo a predsedníčky Okresnej organizácie JDS v Lučenci Zuzany Lošťákovvej vystriedalo hudobné pásmo účinkujúceho kvarteta 4L'amour z Banskej Bystrice pod vedením filakovskej rodáčky Kataríny Perenceiovej Prochádzkovej. Všetky operetné a muzikálové melódie vyvolávali u účastníkov vlny zimomriavok a nadšený aplauz, hlavne na konci vystúpenia. Sviatocnú atmosféru umocnilo odovzdávanie darčiek, podpisovanie sa do kroniky, ale aj spoločné fotenie. Po chutnej večeri sa pri kvalitnej hudobnej produkcii viac ako polovica účastníkov stretnutia skvele zabávala až do úplného záveru. Vedenie MsO JDS v mene svojich členov ďakuje za finančnú podporu podujatia Banskobystrickému samosprávnemu kraju a mestu Filakovo, starostovi Biskupíc a pracovníkom obecného úradu za poskytnutie priestorov a vytvorenie podmienok, za pekné ceny do tomboly firmy Ekoltech a všetkým našim pravidelným sponzorom. Ešte raz posielajú poďakovanie speváckam z kvarteta 4L'amour.

Príjatie jubilantov. FOTO - Alexander Mede

Oslavy jubilantov organizuje mesto vďaka ZPOZu

Vedenie mesta a Zbor pre občianske záležitosti pri MsÚ sa oslavám jubilujúcich občanov venuje už pár desaťročí. Tradične v októbri pozýva do priestorov mestského úradu tých občanov, ktorí v danom roku dovŕšili, resp. do decembra dovŕšia 75., 80. alebo 85. narodeniny, aby im osobne zaoblahoželalo vedenie mesta. Aj tento rok odišlo do domácností viac ako 130 pozvánok a vo štvrtok 24. októbra sa na dvoch stretnutiach oslávencov zúčastnilo takmer 80 jubilantov. Milým malým kultúrnym programom ich pozdravili škôlkari a žiaci ZUŠ. Primátor jubilantom poďakoval za ich celoživotnú prácu v prospech nás a poprial veľa zdravia a spokojnosti v kruhu svojich blízkych. Od členiek ZPOZu si prevzali darčkové balíčky a zapísali sa do pamätnej knihy mesta. Jubilantom, ktorí sa zo zdravotných dôvodov slávnosti nevedeli zúčastniť, mohli, a ešte počas novembra môžu, darček prevziať ich príbuzní.

Oslavy JDS. FOTO - ic

Oslavy KD. FOTO - ic

Slávnosť pre jubilantov si pripravili aj členky klubu dôchodcov

Po vlaňajších úspešných podujatiach sa v rozbehnutom formáte rozhodli pokračovať aj členovia filakovského Klubu dôchodcov. Dve miestnosti v budove Vigada na oslavy okrúhlych narodenín kapacitne nestačia, aj tento rok mali viac ako 30 svojich oslávencov, ktorí počas roka oslávili 65, 70, 75, 80 a 85 rokov. Po štvrtýkrát teda zavítali do jedálne ZŠ Š. Kohářiho II., kde sa cítia vždy komfortne a majú miesto aj na tanečný parket. Prítomnosť vzácných hostí, vedenia mesta, slávnostné príhovory, malé darčkové, chutná večera, dobrá hudba a nálada, podčiarkli sviatocnú atmosféru sobotňajšieho popoludnia 26. októbra. Elegantná zábava pre vyše 90 účastníkov, ktorú vedúca KD a jej ženy vo výbore s nadšením zorganizovali, tak končila až hodinku pred polnocou, no všetci účastníci z nej odchádzali spokojní a príjemne naladení.

Iveta Cíferová

V mestskej redute vymieňajú vykurovací systém

Rekonštrukčné práce sa v minulom mesiaci naplno rozbehli aj v mestskej redute Vigadó, v ktorej sídli mestská knižnica i vlastivedné múzeum. V historickej budove kompletne vymenia vykurovací systém.

Ako priblížila Viktória Tittonová, riaditeľka Hradného múzea, ktoré je správcom budovy, vykurovací systém mal približne dvadsať rokov a bol zastaralý. „Počas revízií kotlov sa tiež zistilo, že jeden z nich poriadne nefunguje a náhradné súčiastky sa už nedajú zohnať. Dali sme preto v roku 2017 vypracovať projekt na komplexnú revitalizáciu celého vykurovacieho systému,“ priblížila s tým, že v tomto roku vyhlásili verejnú obstarávanie, v rámci ktorého dostali tri ce-

nové ponuky. „Najnižšia bola na 34-tisíc eur. Financovať to budeme z vlastných zdrojov múzea,“ dodala.

Výmena vykurovacieho systému nebola prvou investíciou múzea do historickej budovy. Za posledných 5 rokov zriadili v knižnici detský kútik, odizolovali pódium, vymenili okná v knižnici i čítárni. „Postupne sa snažíme budovu revitalizovať tým spôsobom, aby sme znížili jej energetickú náročnosť.“ V budúcnosti ich ešte podľa riaditeľky čaká odizolovanie strechy. „Máme oblúkový krov. Potrebujeme preto vypracovať okrem projektu aj statický posudok, aby sme vedeli, akú má strešná konštrukcia nosnosť,“ uzavrela riaditeľka.

Kludia Mikuš Kováčsová

Montáž nového vykurovacieho systému. FOTO - kmk

Koncertnej sále chcú prinavrátiť jej historického ducha

Nenápadná budova na Koháryho námestí prejde veľkou obnovou. Koncertná sála, ktorá má viac ako sto rokov, bola prvým kultúrnym stánkom v meste. Počas socializmu bola prispôbena vtedajším potrebám a stratila svoj niekdajší historický ráz. Vedenie mesta sa rozhodlo vrátiť jej pôvodného ducha.

Mnohí Filakovčania nevedia, že budova koncertnej sály bývalej ZUŠ má za sebou pozoruhodnú históriu. Postavili ju v prvých rokoch 20. storočia, je staršia ako samotná radnica. „Bola pôvodnou budovou Filakovského katolíckeho čítacieho a tovarišského spolku a tiež prvým kultúrnym domom v meste. Počas prvej svetovej vojny slúžila ako ošetrovňa zranených,“ priblížil primátor mesta Attila Agócs. Do roku 1936, kým nepostavili prístavbu k redute Vigadó, bola jedinou divadelnou sálou v meste. Počas nedávnej minulosti slúžila ako koncertná sála základnej umeleckej školy, ktorá na Koháryho námestí sídlila do roku 2015. „Počas bývalého režimu stratila historického du-

cha a chátrala. S jej postupnou obnovou sme začali už pri výstavbe mestskej tržnice, ktorá je situovaná za sálou. Zbúrali sme prístavbu, ktorá slúžila v minulosti ako škôlka, vybudovali sme sociálne zariadenia a zateplili sme vnútornú stranu fasády,“ povedal primátor.

Samospráva sa rozhodla, že v obnove budú pokračovať a navrátiť budove svoj historický ráz. Podľa predbežných plánov do nej zainvestuje približne 65-tisíc eur. Z nich 12-tisíc chce získať prostredníctvom výzvy miestnej akčnej skupiny LEADER, do ktorej sa zapojí v priebehu nasledujúcich týždňov. „Z dotácie chceme zatepliť zvyšnú časť fasády izoláciou z minerálnej vlny a vrátime na ňu aj historické šambrány a dekoračné prvky medzi oknami. Použijeme historické omietky. Vybudujeme tiež drevené vstupné dvere z Koháryho námestia a vymeníme dvere zo strany tržnice,“ vymenoval. Z vlastných prostriedkov samospráva zrealizuje podreznutie stien, položí nové odizolované podlahy, obnovia vnútorné omietky aj s maľovkami, upraví elektro-

Koncertná sála stratila historický vzhľad. FOTO - kmk

inštaláciu. „Upravíme tiež rímky a žľaby na streche, jej plechy dostanú nový náter. Bleskozvod sme už namontovali a vykurovanie sme obnovili tiež v rámci výstavby tržnice,“ doplnil na záver.

Projekt chce mesto zrealizovať v priebehu budúceho roka.

Klaudia Mikuš Kováčová

Interiér budovy gymnázia dostáva nový šat

V Berchtoldovom kaštieli, v ktorom sídli filakovské gymnázium, prebiehajú rozsiahle rekonštrukčné práce. Vďaka nim dostáva interiér historickej budovy nový šat. Vymeniť plánujú aj rozvody.

Budova kaštieľa na Námestí padlých hrdinov patrí Banskobystrickému samosprávnemu kraju (BBSK), ktoré je aj zriaďovateľom gymnázia. Ako priblížil krajský poslanec Attila Agócs, zastupiteľstvo BBSK rozhodlo o financovaní rozsiahlej rekonštrukcie interiéru gymnázia v tomto roku. „V minulom roku vznikli náklady, že menšie „vidiecke“ gymnázia, ako je naše, sú neperspektívne. Došlo aj k zatvoreniu podobnej inštitúcie v Tornali. Potrebovali sme preto dokázať, že naše gymnázium je životaschopné a aby to BBSK potvrdil aj investíciou.“ Ako doplnil, investíciu považuje za dôležitú aj z hľadiska vzdelávacej orientácie gymnázia. „Je zamerané najmä na robotiku a informatiku. Majú množstvo elektroniky a doterajšie rozvody, ktoré mali polstoročie, na to už neboli dimenzované,“ dodal.

Podľa riaditeľa gymnázia Juraja Pétera sú

rekonštrukčné práce už v plnom prúde. „Teraz sa robí kompletná výmena elektrických rozvodov na prízemí a na prvom poschodí budovy. Rekonštrukciu učebni a chodby na prvom poschodí sme už ukončili. Ďalej pokračujeme s prácami na prízemí,“ povedal riaditeľ s tým, že chýbať nebude ani kompletná rekonštrukcia kuchyne, ktorá však prebehne až počas budúcoročných letných prázdnin. „V súčasnosti prebieha aj verejné obstarávanie na výmenu zárubní a všetkých dverí na prízemí a na prvom poschodí budovy. Projekt má hodnotu 166-tisíc eur, ale predpokladáme ešte malé navýšenie ceny,“ priblížil s tým, že rozsiahla rekonštrukcia je prvou svojho druhu za posledných desaťročia. „V minulosti sme rekonštrukčné práce robili svojpomocne zo zdrojov školy. Bolo to len maľovanie tried či oprava alebo inštalovanie podláh v niektorých učebniach,“ uzavrel. V blízkej budúcnosti už vedenie školy nepočíta s investíciami do budovy, zamerať sa plánujú na obnovu počítačovej techniky a vybudovanie moderných laboratórií.

Klaudia Mikuš Kováčová

FOTO - TV LocAll

Mesto obmedzilo prevádzkové dni herní

Filakovské herne budú od januára zatvorené počas 15-tich dní v roku. Poslanci mesta na svojom ostatnom zasadnutí reflektovali na nový zákon o hazardných hrách.

V marci 2019 vstúpil na Slovensku do platnosti nový zákon o hazardných hrách. V rámci neho môžu samosprávy nariadiť zatvorenie herní počas viacerých dní v roku, než doposiaľ. Mestskí poslanci na základe toho odhlasovali, že okrem doterajších troch dní v roku budú herne zatvorené počas ďalších 12-tich dní. Od budúceho roka tak vo Filakove nebudú môcť otvoriť počas troch vianočných dní, 6. januára, 1. a 8. mája, počas veľkonočných sviatkov (piatok, nedeľa a pondelok), 5. júla, 29. augusta, 1. a 15. septembra, 1. a 17. novembra. „Čítame potrebu hazard v meste zregulovať. Vnímame jeho ťažký sociálny dopad na jednotlivé rodiny, v ktorých sú závislí na hazardných hrách,“ zdôvodnil primátor Attila Agócs.

Ako ďalej povedal, mesto chápe očakávanie časti obyvateľov, ktorí by uvítali celkový zákaz hazardu v meste. Podľa primátora by to však želaný efekt nemalo. „Pokiaľ by sa hazard zakázal celoplošne v celej

Ilustračné foto - pixabay.com

republike, súhlasili by sme. Avšak lokálne zakazovať herne nemá význam. Závislí by chodili hrať do okolitých obcí a miest, čo by žiadny pozitívny dopad na dotknuté rodiny nemalo. Týmto spôsobom by utrpela len mestská kasa, z ktorej financujeme ďalší rozvoj mesta,“ uzavrel.

Klaudia Mikuš Kováčová

VÝZVA

Mestské kultúrne stredisko vo Filakove usporiada dňa **13. decembra 2019** podujatie spojené s jarmokom pod názvom **Hudba, náš spoločný jazyk**.

Jarmok bude prebiehať v areáli novej tržnice od 10.00 hod. do 18.00 hod. a bude sprevádzaný bohatým kultúrnym programom (v čase od 13:30 do 17:30). Usporiadatelia pozývajú najmä predajcov s gastrostánkami so špecialitami a lahôdkami, predajcov darčiekov, detských hračiek, šperkov, bižutérie, ľudových a remeselníckych výrobkov a rôznych doplnkov. Od predajcov sa vyberá poplatok za trhovú miesto 2 €/ m².

Predaj na jarmoku je organizovaný formou prihlášok. Zaujímavosť sa môžu prihlásiť spolu s povinnými dokladmi do 11. 12. 2019. Prihlášky doručené po tomto termíne alebo prihlášky bez povinných dokumentov nebudú akceptované. Usporiadatelia si s prihladením na kapacitné možnosti vyhradujú právo výberu účastníkov a určenia rozmiestnenia jednotlivých predajných stánkov jarmoku.

Prihlášku na jarmok a zoznam povinných príloh nájdete na stránke www.filakovo.sk alebo na www.kultura.filakovo.sk. Záväznú prihlášku s povinnými prílohami žiadame zasielať poštou na adresu: Mestské kultúrne stredisko, Námestie slobody 30, 986 01 Filakovo alebo elektronicky na mksk@filakovo.sk. Viac informácií na tel. čísle: +421 950 689 610.

Rubrika

Zo zasadnutí MsZ

MsZ z 9. septembra

V druhý septembrový týždeň sa mestské zastupiteľstvo zišlo na svojom mimoriadnom rokovaní. Na programe bol jediný bod programu, a to formálna úprava podmienok na prijatie preklenovacieho úveru vo výške 900-tisíc eur, ktoré samospráva schválila na minulom zasadnutí. Dôvodom bola zmena dátumu čerpania, ktorá sa presunula až na jún 2020. Preklenovací úver samospráva vezme na financovanie projektu revitalizácie podhradia. Následne ich splatí z cezhraničného projektu INTERREG. Kvôli obštrukciám vo verejnom obstarávaní a následnej kontrole na ÚVO, sa tretia časť projektu, ktorou je obnova častí hradu, začne neskôr. Počas zimných mesiacov sa však práce vykonávať nebudú, preto sa táto časť projektu termínovo predĺžila až na jún 2020.

MsZ z 26. septembra

Po oficiálnom otvorení zasadnutia, doplnení bodov programu rokovania, voľbe návrhovej komisie, zapisovateľa a overovateľov zápisnice, boli prvým bodom rokovania interpelácie poslancov. Poslanec Róbert Rubint opäť načrtnol problematiku priestranstva pred gymnáziom, konkrétne rozvetvené stromy, ktoré poškodzujú fasádu budovy a tiež nebezpečnú križovatku pred budovou. Poslanec Flachbart pripomenul, že na Farskej lúke stále nie je tabuľa o maximálnej povolenej rýchlosti 30 km/h, ako sa dohodli. Primátor reagoval, že situácia pred gymnáziom sa rieši cez dopravného inžiniera a bude medzi budúročnými prioritami a tiež obmedzenie rýchlosti je zdĺhavejší proces kvôli realizácii pasportu. Poslanec zároveň pochválil riaditeľa VPS Tibora Tótha za dobrú spoluprácu pri podobných podnetoch. Poslankyňa Gallová sa informovala, či by sa v niektorých lokalitách mesta nedala obnoviť šťavica. Staré studne podľa primátora nie sú funkčné, nové vrty stoja desaťtisíce eur. Jediný použiteľný vrt je pred obchodom S1, ktorý je však už v majetku súkromného investora - majiteľa obchodného domu, a ten nemá záujem vrt sprístupniť verejnosti. Zastupiteľstvo tiež zhrnulo riešenie podnetov z bývalých zasadnutí, v rámci ktorých informovali, že výtlky a most na Jánošíkovej ulici budú čoskoro opravené, takisto na štvrtročných a polročných parkovacích kartách začne MsÚ pracovať.

V druhom bode informoval zástupca primátora Visnyai o výsledkoch zasadnutí komisií pri MsZ. V treťom bode prerokovali monitorovacie správy k rozpočtom príspevkových organizácií mesta, ktoré predstavili jednotliví riaditelia, a tiež samotnej samosprávy za prvý polrok 2019. Ten poslancom predniesli prednostka Mágyelová a veduca

referátu ekonomiky MsÚ Szabová. K rozpočtu mesta sa vyjadrila aj hlavná kontrolórka Mihályová, pričom k nemu nemala žiadne námietky a zhodnotila, že je v súlade so zákonom a javí sa ako efektívny. V nasledujúcom bode poslanci schválili zmenu rozpočtu. Dôvodom boli presuny jednotlivých zložiek rozpočtu a ich reorganizácia. Rokovanie pokračovalo správou náčelníka mestskej polície Pavla Baláza za druhý kvartál roka 2019. V rámci neho informoval, že sa podarilo v súčinnosti so štátnou políciou dolapíť troch „notorických“ zlodějov. Informoval o namontovaní ďalších fotopascí k zberným stanovištiám na separovaný odpad, vďaka čomu udelili 15 pokút za nedovolené vynášanie komunálneho odpadu. Zdôraznil, že sa blíži termín na povinné začipovanie psov. Načrtnol aj problém s pribúdajúcimi odstavenými autovrakmi. Primátor reagoval, že polícia začne s prísnejšími pokutami, napríklad pri vynášaní odpadu, parkovaní bez parkovacej karty v spoľatných lokalitách či spomínaných autovrakoch.

Po prestávke vedenie zasadnutia prevzal viceprimátor Visnyai. V nasledujúcom bode poslanci schválili nové VZN č. 6/2019 o schvaľovaní dotácií z rozpočtu mesta. Prijatie VZN bolo nevyhnutné kvôli legislatívnym zmenám a na základe antibyrokatického zákona. VZN nadobudlo účinnosť 1. októbra, aby už boli žiadosti o dotácie na rok 2020 podávané na základe platného zákona. V dvanástom bode zastupiteľstvo schválilo zmenu výšky poplatku za jednorazové užívanie priestorov a služieb MsKS. V rámci neho MsKS vypracovalo cenník na základe hodinovej tarify a pripravilo rôzne zľavy - na nekomerčné účely pre OZ so sídlom vo Filakove, pre občanov, ktorí nemajú podlžnosti voči mestu a taktiež pre miestne mládežnícke a dôchodcovské organizácie. Navrhovatelia očakávajú zvýšenie konkurencieschopnosti priestorov v kultúrnom dome oproti iným priestorom v okolitých obciach. Deviatym bodom boli majetkovoprávne záležitosti mesta. Poslanci ďalej schválili VZN č. 4/2019 o hazardných hrách, ktoré nadobudne účinnosť v januári 2020. O tomto VZN uvádzame podrobnosti v osobitnom článku na strane 2.

Program pokračoval prezentáciou zástupcov firmy Ardis, ktorí predstavili svoj návrh jednoduchej pozemkovej úpravy. Pozemková úprava bola nevyhnutná k budúcej realizácii projektu individuálnej bytovej výstavby v lokalite vedľa štadióna FTC. Poslanci návrh pozemkovej úpravy jednohlasne schválili. Prednostka poslancom ďalej predložila návrh na zmenu zásad hospodárenia s majetkom mesta. Poslanci bod schválili s účinnosťou od januára 2020. Rokovanie pokračovalo správami predkladanými hlavnou kontrolórkou mesta. V rámci tohto bodu poslanci schválili nové zásady na ochranu oznamovateľov protikorupčnej činnosti, ktoré vyplývajú z nového zákona.

Ilustračné foto - Z. Schnelczer

V rámci bodu aktuálnych záležitostí mesta vedúci oddelenia výstavy MsÚ Ivan Vanko predstavil zámer samosprávy na zateplenie a vnútornú rekonštrukciu koncertnej sály ZUŠ na Koháryho námestí. Zámeru mesta sa venujeme v osobitnom článku na strane 2. V tomto bode poslanci schválili aj zámer na dlhodobý prenájom multifunkčného ihriska na 20 rokov pre filakovské gymnázium z dôvodu hodného osobitného zreteľa, nakoľko sa jedná o verejný záujem na zvýšení fyzickej zdatnosti študentov gymnázia, ktorí budú ihrisko v rámci vyučovania gymnázia, ktorí budú ihrisko v rámci vyučovania využívať. V rámci diskusie viceprimátor informoval o problematike celoplošnej deratizácie v meste. Dali vypracovať zámer na komplexnú deratizáciu všetkých mestských budov a verejných priestranstiev na rok externou firmou, ktorá by po nahlásení prišla deratizáciu vykonať. Zároveň by vykonávala ročný monitoring hľadavcov v kanalizačných potrubíach, v ktorých bude deratizáciu realizovať vodohospodársky podnik. Ďalšie podnety v rámci diskusie neboli. Viceprimátor následne poďakoval za účasť a ukončil zasadnutie.

MsZ zo 16. októbra

Po riadnom zasadnutí MsZ z 26. septembra sa zastupiteľstvo zišlo opäť 16. októbra na mimoriadnom zasadnutí. Dôvodom bol opäť projekt revitalizácie podhradia, v rámci ktorého sa vyskytli nepredvídateľné výdavky navyše. Celkovo poslanci odsúhlasili navýšenie rozpočtu na projekt o približne 74-tisíc eur. Dôvodom mali byť práce, s ktorými sa v projekte nerátalo, napríklad vytvorenie pevnejšieho podlažia pod asfalt. Súčasný podlažie by neuneslo váhu autobusov, ktoré majú parkovať na novovybudovanom parkovisku pod hradom a nový asfalt by sa v priebehu krátkeho času znehodnotil.

Všetky uznesenia, materiály k rokovaniu, ako aj neskrátený videozáznam, nájdete na stránke www.filakovo.sk.

Kludia Mikuš Kováčsová

Psa bez čipu už veterinár neošetrí

V rámci novely zákona o veterinárnej starostlivosti, musia byť všetky psy začipované do konca októbra 2019. Vo Filakove eviduje samospráva takmer tisícku psov v domácnostiach. Množstvo ďalších ale evidované nie je. Podľa náčelníka mestskej polície Pavla Baláza budú preto prebiehať po novom častejšie kontroly psov, či už v domácnostiach alebo počas náhodných kontrol pri venčení psov.

„Pokiaľ zistíme, že niekto nemá začipovaného psa, posúvame túto informáciu na Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu. Tá je v správnom konaní oprávnená uložiť pokutu,“ povedal náčelník. Upozornil, že začipovanie psa je v záujme psíčkarov aj z iného dôvodu. Zahrávajú sa aj so zdravím svojich miláčikov. „Veterinári po novom nebudú smieť ošetriť psa bez čipu, inak by im hrozila pokuta,“ uzavrel.

kmk

Ilustračné foto - pixabay.com

Rubrika

Poslanci a ich služba Fiľakovčanom

Rubrika „Poslanci a ich služba Fiľakovčanom“ je platformou, v ktorej sa vám postupne predstavia všetci mestskí poslanci. Každý z nich dostane štyri rovnaké otázky. Z ich odpovedí sa dozvieme, čo pre vás doposiaľ urobili, čo presadili, aké majú ďalšie plány. Dostanú tiež priestor, aby sa bez servítky vyjadrili k súčasnému smerovaniu mesta a k politike samosprávy.

Margita Oroszová

Odkedy ste poslancom a prečo ste sa tak rozhodli?

Poslankyňou mesta Fiľakovo som už druhé volebné obdobie. V roku 2014 ma oslovilo miestne vedenie strany MOST-HÍD, aby som kandidovala pod ich záštitou vtedy v 2. volebnom obvode, nakoľko ma obyvatelia mesta poznajú ako čestného človeka, ktorý si stojí vždy za svojím názorom. Dostala som dôveru ľudí, začo som vďačná. Vnímala som to ako dar v mojom živote. Pomaly som sa zaučila do tajov práce poslancu. Druhé volebné obdobie 2018 - 2022 som bola kandidátkou tej istej strany v 1. volebnom obvode, takže pokračujem vo svojej práci. Moje životné krédo je "pomáhať" ako matka, kamarátka, poslankyňa, žena.

Čo ste doposiaľ urobili pre obyvateľov mesta, respektíve vo svojom obvode?

10 rokov som bola aktívnou členkou "Banyaklub" vo Fiľakove. Absolvovala som s nimi veľa gastro-

mických podujatí či už v meste, v okolitých dedinách alebo v zahraničí. V roku 2018 som z rodinných dôvodov skončila s touto aktivitou. Ďalšie špecifikum v mojom prípade je, že ja veľa krát pomáhám našim občanom v Lučenci, na mojom pracovisku, kde pri podaní žiadosti o pas, občiansky preukaz a vodičský preukaz oznámia svoje názory, požiadavky týkajúce sa ich každodenného života. Od útleho veku, od troch rokov, som recitovala na spoločenských podujatiach aj pri sobášoch. Ako poslankyňa mesta som vďačná vedeniu mesta, že mi umožnili vykonať obrad sobáša - splnil sa mi dávny môj sen.

Čo sa ešte chystáte pre ľudí urobiť, docieľiť?

Kultúra sprevádza môj život od narodenia. Mój otec sa dlho staral o kultúrny život mojej rodnej dediny, "mám to v krvi", ako sa hovorí. Aj preto som sa stala predsedkyňou kultúrnej komisie. Teší ma, že Fiľakovo celý rok žije kultúrne a z roka na rok máme kvalitnejšie kultúrne podujatia. Vďaka patrí každému, kto sa o to postará. Ďalej sa snažím našim občanom, ktorí ma oslovia, vysvetliť chod samosprávy, hlavne čo sa týka jednotlivých projektov, aké je to zložité, kým sa od odsúhlasenia projektu niečo dokončí. V každodennom živote upozorňujem mladších a stalo sa, že aj staršieho občana, aby dbali o čistotu nášho mesta.

Margita Oroszová. FOTO - Zoltán Schnelczér

Čo by ste zmenili na súčasnej politike mesta?

Teší ma, že vedenie mesta zvolilo metódu - blízko k občanom - či cez internetové portály alebo aj zavedením osobného stretnutia poslancov, vedenia mesta a občanov pri rôznych mítingoch. Aj touto cestou by som chcela osloviť našich občanov, aby prišli, aby aj verejne povedali svoje názory alebo aj kritiky. Ja si myslím, že mesto v posledných rokoch prešlo veľkými, viditeľnými zmenami. Naďalej by som chcela podporovať aktivity, ktoré sú prospešné pre harmonický, kludný, každodenný život. Chcem byť aj naďalej plnohodnotným členom mestského zastupiteľstva a pomáhať každému, kto ma o to požiada, podľa mojich možností a schopností čo najlepšie.

ic

Počet detí stravujúcich sa v jedálňach napriek novému zákonu dostatočne nestúpol

Od začiatku aktuálneho školského roka je v platnosti nový zákon, v rámci ktorého majú škôlkari a žiaci základných škôl nárok na bezplatné stravovanie. Vo Fiľakove sa predpokladalo, že počet stravníkov sa navýši o 400. Realita je však iná. O obedy prejavila záujem sotva polovica z nich.

Štát v tomto roku uzákonil pre žiakov základných škôl a škôlkarov v predškolskom veku tzv. obedy zadarmo. Na jedného žiaka prispieva samosprávam sumou 1,20 eur. Táto čiastka nepokrýva všetky náklady na jednu porciu, predovšetkým režijné náklady. Za ne preto rodičia musia naďalej platiť. Vo Fiľakove to však nie viac ako 0,20 eur.

Mesto má v zriaďovateľskej pôsobnosti päť jedální, z ktorých dve sú pri materských školách a tri sú súčasťou základných škôl. Celkovo sa v nich stravuje 1350 ľudí, z toho 200 dospelých vrátane dôchodcov. Ako priblížil vedúci školského úradu Peter Fehér, z celkovej počtu 1400 žiakov základných škôl sa v školských jedálňach stravuje len 850 z nich. „Ostali sme z toho zaskočení. Podľa predbežného prieskumu sme predpokladali, že po zavedení nového zákona nám pribudne 400 nových stravníkov. Prihlásila sa z nich však len polovica. Budeme musieť urobiť analýzu, prečo je tomu tak,“ vysvetlil. Mesto sa podľa jeho slov na zavedenie nového zákona, v rámci svojich možností, pripravilo. „Do školských jedální sa vo všeobecnosti dlho neinvestovalo. Museli sme preto doplniť nejaké vybavenie, predovšetkým v jedálňach na Školskej a Mládežníckej ulici. Ich požiadavky sme však nevedeli v celom rozsahu splniť, nakoľko štát, ktorý nový zákon zaviedol, nám na to nedal žiadne finančné krytie,“ povedal Fehér s tým, že do jedální zainvestovalo mesto vyše 8000 eur.

Počet stravníkov sa na ZŠ Štefana Koháriho II. navýšil o 80 žiakov. „Naša jedáleň má kapacitu iba 300

Foto - kmk

stravníkov, v súčasnosti je ich 350, preto sme museli riešiť technické vybavenie. Mesto nám zakúpilo plynovú vyklápaciu panvu a umývačku riadu. Personálne obsadenie sme zatiaľ nemuseli riešiť,“ povedala vedúca školskej jedálne Iveta Melicherová.

Na ZŠ na Školskej ulici majú dnes 280 stravníkov. Od vlaňajška to predstavuje nárast o 60 až 70 žiakov. „Cez úrad práce sme museli pribrať jednu pomocnú pracovnú silu do kuchyne, aby sme to zvládli. V rámci vybavenia kuchyne nám mesto zakúpilo varný kotol a elektrickú stoličku. Zatiaľ to zvládame,“ zhodnotila vedúca jedálne Csilla Gallová.

Nový zákon vedúci školstva Fehér hodnotí rozporuplne. „Pre nás to, v súčasnej situácii, považujem skôr za príťaž ako prínos. Počet stravníkov sa dostatočne nenavýšil a vznikli nám výdavky, ktoré štát nepokryl. Pribudlo tiež ohromné množstvo administratívy. Každý jeden deň musíme zisťovať, či sú jednotliví žiaci v škole, pretože dotácia 1,20 eur sa v prípade neprítomnosti dieťaťa musí štátu vracať,“ uzavrel.

Kludia Mikuš Kováčsová

Michal Chmeliar a jeho prednáška o Bazílii

V piatok 8. novembra 2019 sa fiľakovská verejnosť bude môcť stretnúť s cestovateľom, sprievodcom, ale aj režisérom a hercom Michalom Chmeliarom. Precestoval už niekoľko krajín sveta a svoje vyše desaťročné zážitky z ciest ponúka, okrem iného, formou cestovateľských premietaní a prednášok. Počas besedy v Mestskej knižnici vo Fiľakove sa tentokrát podeli o svoje autorské fotografie, videá a skúsenosti z Brazílie. Okom objektívu priblíži záujemcom „najbláznivejší karneval na svete a brazílsky futbal, ktorý privádza ľudí do šialenstva“. Podľa vyjadrenia autora sa tu konajú najväčšie oslavy nového roka a v dažďovom pralese sú skryté najkrajšie vodopády na svete. Z reportáže nebude chýbať ani temperamentná samba a legendárna pláž Copacabana.

Uzavretá prednáška pre základné školy sa uskutoční od 9:30 a beseda s verejnosťou sa začne o 16:30 hodine. Hradné múzeum vo Fiľakove srdečne očakáva všetkých záujemcov.

HMF

Brazília. FOTO - chmeliar.com

Mesiac október venujeme našim seniorom

Fotky - Nezábudka n.o.

Aj keď sa našim seniorom venujeme každý deň, v mesiaci úcty k starším je naša snaha o ich rozptýlenie a potešenie intenzívnejšia. Už v predstihu sme vyzdobili budovu tým, čo nám dala príroda a čo sme si sami dopestovali. Počas dní dobrovoľníctva sme za pomoci dobrovoľníkov pripravili aj ostatný materiál potrebný k výzdobe. Chodby, jedáleň, spoločenská miestnosť a vestibul sú skráslené nástenkami, tekvicami, jesenným lístím a inými dekoráciami. Počas pochmúrnych jesenných dní z nich sála teplo a hneď sa cítime útulnejšie. Oživenie do jednotvárných dní priniesli deti z materských a základných škôl, ktoré predstavili svojmu seniorskému publiku to, čo si nacvičili – piesne, tance, básničky, scénky. Pestrý program vyplňal voľný čas našich starkých v priebehu celého mesiaca. Vyvrcholením podujatí bol slávnostný obed za prítomnosti všetkých zamestnancov organizácie. Nechýbal prípitok, slávnostný príhovor riaditeľky, predstavenie žiakov základnej umeleckej školy a dobrá hudba. K bohato prestretému stolu prišli všetci klienti, dokonca aj tí, ktorí sú odkázaní na vozík.

Čas strávený s našimi seniormi v tento deň nebol len o povinnostiach, bol to čas, počas ktorého sme chceli byť ľudsky bližšie k tým, ktorí našli u nás domov a ktorí nám dôverujú. Chceli sme im ukázať, že starostlivosť o nich nás naplňa. Máme ich radi aj

s chybami, vážime si ich múdrosť a obetavosť, ktorú po nich zostane. Každý jeden z nich v nás zanecháva stopy, ktoré nám pomáhajú hľadať prístupy pri starostlivosti o ďalších starých ľudí. Sú to oni, ktorí nás učia pokore, slušnosti, zodpovednosti a rešpektu. Možno aj cez nich nachádzame cestu k svojim blízkym – rodičom a starým rodičom.

Späťne sa vrátim k septembrovému dňu, ktorý sme venovali dobrovoľníctvu. Možno aj on je základom prepojenia dvoch svetov – sveta tých, ktorí si svoje odžili a spoločnosť ich necháva na okraji svojej pozornosti a sveta mladých, ktorí dychtivo čakajú, čo im prinesie budúcnosť, a že sa stanú stredobodom vesmíru. Bolo príjemné pozorovať gymnazistov, ako robili spoločnosť ľuďom o niekoľko generácií starším a vôbec sa nenuďili. Zahrali si karty, stolný tenis alebo sa len tak rozprávali.

Na tomto príklade chceme ukázať, že nás teší pozornosť, ktorú okolie venuje našim klientom. Sme vďační za mladú generáciu, ktorá s ochotou a láskou prichádza počas celého roka, aby našla u nás vďačné publikum. Sme otvorení aj ostatným aktivitám a ponukám. A z celého srdca prajeme všetkým obyvateľom Filakova v seniorskom veku veľa pevného zdravia, veselej a optimistickej mysle a dostatok času na realizáciu zmysluplných cieľov.

Mária Veliká, riaditeľka Nezábudka, n.o.

Rubrika: Váš názor nás zaujíma

Rubrika „Váš názor nás zaujíma“ je priestorom pre názory Filakovčanov. V jednotlivých číslach v nej prinesieme novú tému, ktorá sa týka života obyvateľov mesta. Krátko uvidíme problematiku a načrtneme otázky, na ktoré nás zaujíma váš názor. Táto rubrika ponúka možnosť konštruktívne reagovať na rozhodnutia samosprávy a dianie v meste a môže tiež poslúžiť ako návod pre kompetentných na zlepšenie či vyriešenie danej problematiky.

Témou septembra bola čistota v meste. Našich čitateľov sme sa pýtali, ako sú spokojní s čistotou verejných priestranstiev, nakoľko počet aktívnych pracovníkov stále klesá. Či prikladajú ruku k dielu aj samotní obyvatelia a či by sa zapojili prípadne do organizovaných brigád. Za odpovede ďakujeme!

My si pred domom upratujeme sami - aj keď občas aktívni pracovníci po našej ulici prejdú (Moyzesova), tak nikdy nezametú, nedzdvihnú papier, tahajú prázdnu kukanádobu, debatujú, pofajčievajú a smeti ostávajú.
Kováčiková Martina

Každú noc mi pod oknami "hľadači pokladov" robia neporiadok. Každé ráno je neporiadok okolo smetiakov. Smetiari prídu, vysypú kontajner, ale nič, čo je mimo, ne-

zoberú. Ulica 1. mája 1 až 7, Vajanského... Preto si myslím, že efektívnejšie ako zametacie auto, by bolo osadiť kontajnery do uzamknutých klieťok, ako je to už na mnohých miestach, napr. aj v Lučenci!
Aneta Sauerová

Na Farskej lúke malé deti skáču do kukanádobu, vyhadzujú smeti, čo sa im zapáči si zoberú, ostatné skončí za kontajnerom. Večer prídu potkany a majú hostinu.
Alzsbeta Jakusova

Je to otázka výchovy a inteligencie! Základ je nehádzať veci na zem! Strašne vyzierajú autobusové zastávky aj okolie kontajnerov. Zvíra si nešpiní do vlastného hniezda, ale človek...
Katalin Molnár

Lahostajnosť, asi takto zmýšľa veľká časť obyvateľov mesta. Vidieť to podľa odhodnených odpadkov, aj keď sú neďaleko kontajnery. Hlavne skupiny mladých a deti sa zhromažďujú na rôznych miestach, a keď sa rozídu, tak zostanú len smeti. A ja som dala mestu ešte jeden názov, a to mesto špakov. Áno, mesto sa snaží o skrásľovanie, za čo treba aj pochváliť tých, čo sa na tom podieľajú. Snád si to budú obyvatelia viac vážiť a snažiť sa udržiavať čistotu svojho okolia. Ja sa starám o poriadok v okolí vchodu bytovky už roky a nie je mi zatažko sa zohnúť a pozberať pohodené smeti, aj keď som si veľakrát vypočula názor: "ja by som to nerobil/nerobila".
Jitka Paszkiewiczová

u. fond
na podporu
umenia

Preč je už leto, prichádza jeseň

Áno, aj týmto textom piesne možno pomenovať tieto dni. Dni, keď sa leto so svojim teplým počasím, ale i skvelými podujatiami končí a nám zostáva spomínať a možno bilancovať. A veru aj tohtoročné filakovské leto bolo bohaté na množstvo umeleckých podujatí a zážitkov. Obyvateľom, ale i návštevníkom mesta, ich prinášali nielen kultúrno-spoločenské inštitúcie mesta, ale i rôzne záujmové zoskupenia a združenia.

Jedným z nosných podujatí aj tohto leta boli autogostové oslavy Dní mesta a Palóckych dní s množstvom kultúrneho programu, skvelých atrakcií, ale i slávnostným udeľovaním ocenení významným osobnostiam mesta. Pozvánkou na toto veľkolepé dianie v meste bolo aj tanečno-divadelné predstavenie Janko Vítaz – János Vitéz, z pera známeho barda maďarskej literatúry Sándora Petőfiho. Uvedené predstavenie vznikalo v priestoroch pod filakovským hradom v priebehu niekoľkých dní, pod režisérskou taktovkou Vlada Sadílka, zastrešené občianskym združením Slnienko a bolo výstupom XV. ročníka Medzinárodného tanečno-divadelného workshopu, ktorý má vo Filakove svoju päťročnú históriu. Jeho realizáciu z verejných zdrojov opäť podporil Fond na podporu umenia, a tak sa diváci mohli aj tentoraz cez moderné spracovanie klasického diela ponoriť do histórie a cez kreatívne podanie prítomných umelcov obohatiť svoje duševné povedomie. Podujatie sa konalo vo večerných hodinách v areáli hradu a veríme, že návštevníkov príjemne potešilo. Všetkým tým, ktorí prispeli k zdarnému priebehu celého podujatia, chceme aj touto cestou ešte raz poďakovať.

Naše poďakovanie ale patrí aj napr. páňovi Balogovi - firma Balog Trade alebo Oto Simonovi, firma Aron, ktorí sa na plagát k podujatiu nedostali, keďže ich pomoc prišla už v priebehu akcie. Na záver už len pranie – nech sa takto tvorivo, pod filakovským hradom zas o rok stretneme!

Alena Rezková, predsedníčka OZ Slnienko

NOVÁ TÉMA MESIACA: ČIPOVANIE

Od konca októbra vám hrozí pokuta, ak nebudete mať začipovaného svojho psa. Dokonca hazardujete aj s jeho zdravím, nakoľko psa bez čipu už nesmie ošetriť ani veterinár.

VÁŠ NÁZOR: Ako vnímate nový zákon o veterinárnom ošetrovaní? Má čipovanie psov podľa vás význam? Dali ste si už začipovať psa?

Vaše odpovede a reakcie môžete zasielať do 15. novembra elektronicky na adresu tlacove@filakovo.sk, do správy na stránke mesta na sociálnej sieti alebo v komentári pod súvisiacim príspevkom, poštou na adresu Radničná 25, 986 01 Filakovo alebo osobne na podateľni MsÚ pod heslom „Filakovské zvesti – Téma mesiaca“.

Upozorňujeme, že odpovede obsahujúce vulgarizmy, hanlivé výroky či osočovanie budú automaticky vylúčené. Zariadené budú reakcie s konštruktívnou kritikou a návrhmi. Redakcia si vyhradzuje právo reakcie v prípade potreby jazykovo upraviť či skrátiť. Vaše reakcie uverejníme v najbližšom vydaní Filakovských zvestí.

Spracovala: kmk

Stredoškólači zasadli do lavíc

Stredná odborná škola – Szakköz- Szépközpont vo Filakove začala podobne ako ostatné školy po dvoch mesiacoch letných prázdnin nový školský rok 2019/2020. Na škole sa v jedenástich triedach vzdeláva 206 žiakov, pre ktorých zabezpečujú výchovno-vzdelávací proces kvalifikovaní zamestnanci, v zložení 17 učiteľov a 12 majstrov. Žiaci majú možnosť vzdelávania sa v nadstavbovom štúdiu, v študijných a učebných odboroch, ako aj v odboroch, v ktorých si ukončujú nižšie stredné vzdelanie. Výber odborov je bohatý: programátor obrábacích a zvraciacich strojov a zariadení, mechanik elektrotechnik, autoopravár – mechanik, stolár, technickoadministratívny pracovník, poľnohospodár – služby, technickoekonomický pracovník, dopravná prevádzka, elektrotechnika – elektronické zariadenia a elektromechanik – automatizačná technika, výroba konfekcie a strojárská výroba. Okrem vzdelávania sa venujú žiaci aj mimoškolskej činnosti, ktorá je tiež veľmi bohatá. Na škole pracuje až 17 krúžkov, naši žiaci a zamestnanci sa pravidelne zúčastňujú na výstavách a súťažiach so svojimi výrobkami.

Na škole došlo v tomto školskom roku k zmenám na poste ekonóma školy a zástupcu riaditeľa pre teoretické vyučovanie. Za dlhoročnú prácu patrí poďakovanie pani Agnese Badinkovej, ktorá svoju prácu ako zástupkyňa vykonávala vždy zodpovedne a s láskou.

Školu však čakajú aj iné zmeny, ktoré súvisia s realizáciou úspešných projektov.

Jedná sa o dva projekty: „Budúcnosť odborného školstva je v modernizácii a v kvalite materiálne – technického vybavenia“ a „Dobudovanie centier odborného a praktického vzdelávania“. V rámci týchto projektov získala škola nové materiálne vybavenie do dielni a odborných učebni v celkovej hodnote 1 204 000 €. Ďalej sa podarilo škole zabezpečiť 8-miestne auto, ktoré bude slúžiť na prevoz žiakov na súťaže a exkurzie a taktiež na návštevy základných škôl.

Verím, že tieto zmeny budú viesť ku kvalitnejšiemu získavaniu vzdelania a ďalšiemu rozvoju školy. Želám všetkým našim zamestnancom a žiakom úspešný školský rok!

Ildikó Wágnerová,

zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie

Ja som včielka usilovná, ja som malý prváčik...

V tomto duchu sme uskutočnili dňa 17. októbra na našej základnej škole Farská lúka slávnostné pasovanie prváčikov. V telocvični sa zišli naši najmenší žiaci spoločne so škôlkarmi z MŠ Daxnerova, ktorí prišli našich prváčikov v tento významný deň povzbudiť.

Nechýbali ani učiteľky, starší žiaci našej školy, ktorí pripravili krátky program pre oslávencov a pomáhali pri zábavných úlohách. Včelie úličky schovávali jednotlivé úlohy, ktoré deti spoločne s učiteľkou a vychovávateľkou postupne plnili. Zapojili sa aj malí škôlkari, ktorí si zatancovali s našimi žiakmi na pieseň Mira Jaroša „Super deti“. Včelíčkovské úlohy vystriedali športové aktivity, ktoré prváčikovia, ale aj škôlkari hravo zvládli.

Zvedavé a rozžiarené očka detí svedčili o výbornej nálade a spokojnosti všetkých prítomných. Telo-

cvičňa sa zmenila na raj včelíčiek, ktoré čakala najdôležitejšia úloha – sľub prváčika. Riaditeľ našej školy a jeho zástupkyňa sa zhostili tejto dôležitej úlohy a po prečítaní sľubu slávnostne pasovali deti do žiackeho cechu. Nasledovalo odovzdávanie darčiek, sladká odmena a spoločné fotenie.

Všetkým zúčastneným deťom aj dospelým patrí poďakovanie za vytvorenie výbornej nálady a prváčikom prajeme veľa úspechov a krásnych zážitkov na našej škole.

Judita Ivaničová, *vychovávateľka*

Pasovanie prváčikov

V septembri zasadlo do najmenších lavíc v 1.A a 1.B triede na našej ZŠ na Školskej ulici vyše štyridsať prváčikov. Odvážni, plní elánu a radosť z titulu „škólák“ sa vrhli do učenia pod vedením učiteliek D. Szabovej a I. Korimovej. Úspešne zvládli prípravné obdobie, preto boli 11. októbra 2019

slávnostne pasovaní za právoplatných žiakov školy. Program zostavila a pasovaním nás sprevádzala vychovávateľka A. Cakóová, predviedli sa v ňom žiaci 4. ročníka a tanečného krúžku zumba. Prváci plnili úlohy šikovnosti, zaspievali pieseň, tancovali, podpísali sa a nakoniec zložili pred kráľom Andrejom sľub prváka. Povzbudíť ich do telocvične prišli súro-

Začiatok roka na gymnáziu

Vždy, keď sa blížil koniec leta, večnou témou septembra bol začiatok školského roka. Mnoho mladých ľudí sa dnes môže mračiť a pochybovať o mojom osobnom vyhlásení, že som vždy bola nadšená z toho, že som mohla začať chodiť do školy. Nepociťovala som to ako bremeno. Samotná téma je však východiskovým bodom intenzívnej medzigeneračnej diskusie. Mnoho ľudí hovorí o tom, ako hlboko klesla úroveň vzdelávania alebo koľko škôl je ohrozených kvôli nedostatku žiakov a o ťažkostiach, ktorým čelí vzdelávanie menšín. Myslím si, že dobrá škola je tá, v ktorej odhodlaní ľudia chcú sprostredkovať hodnoty, kde si uvedomujú, že je užitočné byť dobrý, usilovný a učiť nielen podľa povinných učebných osnov, ale učiť aj životu. My, učiteľia, veríme, že Gymnázium Filakovo má miesto, úlohu a zodpovednosť vo vzdelávaní obyvateľov regiónu Novohrad. To je dôvod, prečo sa zapájame do mnohých projektov, ktoré slúžia študentom na rozvoj ich talentu, ktoré môžu pomôcť pri ich ďalšom profesnom uplatnení. Dovoľte mi uviesť niekoľko najnovších projektov (bez nároku na úplnosť):

NOVÉ CESTY POZNANIA:

Gymnázium vo Filakove spúšťa trojročný projekt, ktorého cieľom je pomôcť žiakom zvýšiť matematickú, finančnú, prírodovednú a čitateľskú gramotnosť a zručnosť. Škola počas trvania projektu rozšíri vyučovanie o 33 hodín, ktoré budú venované týmto schopnostiam. Súčasťou sú aj kluby učiteľov a voliteľné krúžky zamerané na prírodovedu, matematiku, slovenský jazyk, geografiu či informatiku. Tieto nadobudnuté zručnosti budú študenti potrebovať k úspešnému vysokoškolskému štúdiu a pri uplatnení sa na trhu práce.

IT AKADÉMIA:

Filakovské gymnázium je partnerom projektu slovenských univerzít. V rámci neho sa zavádzajú nové formy vyučovania, ktorých cieľom je zvýšiť záujem o prírodovedné vzdelávanie. K tým aktuálnym projektom patrí IT Science Laboratorium. Špičkovito vybavená učebňa obsahuje napríklad 3D tlačiareň so skenerom, tablety, špeciálne meracie prístroje, mikroskopy, sety Arduino a Raspber-

ry-Pi alebo interaktívne perá. Gymnázium vo Filakove ponúka možnosť absolvovať hodiny v tomto jedinečnom laboratóriu aj žiakom okolitých škôl. V rámci IT Akadémie budú v školskom roku 2019/2020 naďalej rozvíjať svoju činnosť krúžky **programovania a robotiky**, do ktorých sa odteraz môžu prihlásiť aj študenti z iných škôl regiónu. V rámci projektu sa budú organizovať aj otvorené hodiny pre učiteľov z iných škôl, vďaka čomu môžu získať inšpiráciu k zapojeniu sa do tohto projektu.

GENETIKA: Študenti prírodovedného zamerania sa školia v oblasti genetiky. Po získaní teoretických znalostí absolvujú pobyt v špičkovom univerzitnom laboratóriu, kde budú riešiť praktické otázky. Okrem práce s genetickým materiálom sa tiež naučia pracovať v time.

Naďalej budú pokračovať už verejnosti známe projekty Gymnázia Filakovo. Sú to napríklad Infoprog, Algoritmia, Science Triathlon, Robotics Competition, CISCO Networking Academia, Talentum Prize, Comenius Prize, študentské divadlá Apro-pó a Zsibongó, odborné krúžky pre talenty, krúžok milovníkov prírody, športový krúžok atď.

Hoci boli študenti a učiteľia na začiatku školy prekvapení, že prvé poschodie budovy bolo v troskách, ale skutočnosť, že BBSK po niekoľkých rokoch čakania, uvoľnil potrebných 166 000 eur na kompletnú rekonštrukciu elektrických rozvodov, nás potešila. Napĺňa nás to upokojujúcim pocitom, pretože spolu s nami veria v životaschopnosť nášho gymnázia. Vďaka tomuto bude stará budova kaštieľa moderne osvetlená a znovu zaznie aj školský rozhlas.

Pomaly sa končia práce na multifunkčnom ihrisku za budovou gymnázia, čo je projektom mesta a už sa naň tešia naši športovci a študenti. Aj keď stroje stále vrátajú, hučia, neobjíme sa začiatku školského roka, pretože náš cieľ je rovnaký ako aj rodičov našich žiakov: pripraviť študentov na život po stredoškolských štúdiách.

K tomuto cieľu vykročilo v Gymnázium Filakovo v školskom roku 2019/2020 159 študentov a 19 učiteľov.

Zsuzsanna Szvorák, *pedagogička*

denci, rodičia, starí rodičia aj predškólači z filakovských MŠ, za čo všetkým veľmi pekne ďakujeme. Prváčikovia mali krásny zážitok a potešili ich aj užitočné a sladké darčekom. O rozmanitých jesenných aktivitách našej školy sa dočítate na stránke www.zsskolfi.edupage.org.

Diana Szabová

Vážení občania,

na území mesta Filakovo sa **odo dňa 30.10.2019 do 30.9.2020** uskutoční **celo-plošná priebežná regulácia (deratizácia) hlodavcov**. Jednotlivé zásahy, ktoré sa uskutočnia v etapách, zahŕňajú ošetrovanie všetkých lokálnych ohnísk výskytu hlodavcov (potkana hnedého) na verejných priestranstvách mesta Filakovo.

V roku 2019 sa celkovo uskutočnila 3 zásahy (v mesiacoch október, november, december) a v roku 2020 celkovo 5 zásahov (v mesiacoch marec, apríl, máj, júl, september). Verejnosť bude informovaná o postupe prác prostredníctvom mestského rozhlasu, webového sídla mesta, stránky mesta na sociálnej sieti a v mestských novinách Filakovské zvesti.

Termín začatia preventívnej regulácie hlodavcov je 30. 10. 2019 a bude vykonaná:

1. na verejných priestranstvách mesta Filakovo, vrátane exteriérových verejných plôch parkov, detských ihrísk či sídliskových plôch,
2. v bytových domoch a ich exteriérových verejných plochách a prípojkových šachtách v správe Stavebného bytového družstva Filakovo (KÚ Filakovo) a Filbyt s.r.o. Filakovo.

V termíne preventívnej regulácie hlodavcov dňa **5.11.2019** sa deratizácia uskutoční v objektoch spadajúcich do správy mesta Filakovo: mestský úrad, areál FTC, administratívna budova VPS, mini ZOO, dom smútku, prevádzková budova cintorína, zberné dvory na uliciach Šávoľská a Družstevná a budova mestskej tržnice.

V prípade evidovania výskytu hlodavcov na verejných priestranstvách ich môžu občania (prosíme opodstatnené hlásenia) nahlasovať mailom na adresu sebastian.gaspar@filakovo.sk alebo osobne v Klientskom centre MsÚ Filakovo. Touto cestou prosíme občanov, aby pri prácach umožnili voľný pohyb v objektoch resp. priestranstvách, kde sa bude vykonávať zásah. Zároveň žiadame správcov horeuvedených budov a bytových domov, aby umožnili podľa rozpisu prác vstup služobným vozidlám, voľný pohyb v objektoch, resp. vykonanie potrebných úprav v objekte. Ďalej zabezpečiť zasypanie nadmerných otvorov, dier po hlodavcoch - pre zamedzenie prístupu škodcov - na základe doporučenia zhotoviteľa alebo poveriť zhotoviteľa na vykonanie potrebných úprav. Upozorniť obyvateľov alebo zamestnancov (prostredníctvom rozhlasu, úradného oznámenia, oznámenia na web-stránke) na vykonávanú deratizáciu alebo dezinfekciu, na zákaz manipulácie s použitými prostriedkami a na nebezpečenstvo spojené s ich manipuláciou, ak sa tieto prostriedky nachádzajú na dostupných miestach.

MsÚ

Podakovanie - Operakaland

Základná umelecká škola - Múvészeti Alapiskola a OZ Mladý umelec vyslovujú poďakovanie mestu Filakovo za pomoc pri realizácii projektu Operakaland - Operné dobrodružstvo, v rámci ktorého sa žiaci ZUŠ-MAI mohli zúčastniť 10.10.2019 operného predstavenia Ferenc Erkel: Hunyady László v Maďarskej štátnej opere a tiež si mohli prezrieť s odbornou prednáškou pre žiakov školy svetoznámu gotickú a renesančnú zbierku v Szépművészeti Múzeum

v Budapešti. ZUŠ-MAI tiež ďakuje za obdobnú pomoc pri návšteve Štátnej Opery v Banskej Bystrici (Hello, Dolly) v apríli 2019.

Zoran Ardamica, riaditeľ

Spievaj, kým žiješ!

Pro Kultúra - mužský spevácky zbor Filakovo zorganizoval druhý ročník festivalu zlatých slágrov pod názvom Spievaj, kým žiješ!, kde odzneli evergreeny v novom šate. V rámci večera vystúpili družobné zbory Zmiešaný zbor Lampart z mestskej časti Budafok, Zmiešaný zbor mesta Ózd, Zmiešaný zbor Blaha Lujza z Rimavskej Soboty a Spevácky zbor Korona z Plešivca, ktorých spája s hosťiteľom festivalu dlhoročný priateľský vzťah. Spevácke zbory sa nepredstavili zborovými piesňami, ale zabávali publikum

klasickými hudobnými dielami, operetnými a opernými piesňami a známymi evergreenmi. Pro Kultúra organizuje tento festival so zámerom urobiť z neho tradičné, každý rok sa opakujúce podujatie a okrem toho sa usilovne pripravuje na blížiaci sa stý výročie založenia zboru. Budúci rok bude prebiehať v tomto duchu, chystajú vystúpenia, stretnutie speváckych zborov, predstavenie knihy a veľkolepé oslavy tohto významného jubilea. Zároveň čakajú na prihlásenie sa nových členov, aby 100-ročný zbor mohol aj naďalej vykonávať svoju činnosť.

Emese Agócs Szvorák

Preklad: kp

Významné kultúrne podujatia vo Filakove v novembri 2019

do 29. 11.	Výstava „30 rokov ochrany prírody v Cerovej vrchovine“ Miesto: Mestské vlastivedné múzeum – galéria Organizátor: Hradné múzeum vo Filakove Spoluorganizátori: Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajiny oblasti Cerová vrchovina	
7. 11.	VI. Medzinárodný divadelný festival Divadlo Hotel Mária: Ako konať dobro Divadelná rozprávka inšpirovaná poviedkou Vianočná koleda Predstavenie pre žiakov I. stupňa ZŠ Miesto: ZŠ Farská lúka Organizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove <i>Séria podujatí VI. Medzinárodného divadelného festivalu sa realizuje s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.</i>	08:30
7. 11.	VI. Medzinárodný divadelný festival Štyridsiate – Predstavenie DS Zsákszínház Tragická komédia na motívy z diela E. Ionesca Lekcia Miesto: MsKS – Spoločenská sála (I. poschodie) Organizátor: OZ Zsákszínház Spoluorganizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove	18:00
8. 11.	Prednáška cestovateľa Michala Chmeliara o Brazílii spojená s premietaním Miesto: Mestská knižnica vo Filakove Organizátor: Hradné múzeum vo Filakove	16:30
16. 11.	V stopách Štefana Koháryho II. – ukončenie turistickej sezóny na hrade s návštevou františkánskeho kostola a Koháryho kúrie Miesto: Filakovský hrad Organizátor: Hradné múzeum vo Filakove Spoluorganizátor: Rehoľa menších bratov františkánov, 47. skautský zbor Štefana Koháryho	14:00
21. 11.	Koncert ľudovej hudby Szalonna és Bandája Miesto: MsKS – Spoločenská sála (I. poschodie) Organizátor: OZ Fonográf, Komárno Spoluorganizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove <i>Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.</i>	17:00
22. 11.	VI. Medzinárodný divadelný festival MeseFigurák: Rozprávkové príbehy Interaktívne bábkové predstavenie v MJ pre deti MŠ a ZŠ Miesto: MsKS – Bábková sála (prízemie) Organizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove	09:30
24. 11.	Zsákszínház má 40 rokov Jubilejný program z príležitosti 40. výročia založenia súboru Miesto: MsKS – Spoločenská sála (I. poschodie) Organizátor: OZ Zsákszínház Spoluorganizátor: MsKS Filakovo	18:00
27. 11.	VI. Medzinárodný divadelný festival MeseFigurák: Rozprávkové príbehy Zsibongó Kisszínpad: Malý kuruc Predstavenia v maďarskom jazyku pre žiakov I. stupňa ZŠ Miesto: MsKS – Spoločenská sála (I. poschodie) Organizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove	10:00
27. 11.	Hudobné ročné obdobia – jesenný koncert klasickej hudby: Reiter Duo - Huslové duo: Štefan Reiter st. a István Reiter ml. Miesto: MsKS – Bábková sála (prízemie) Organizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove <i>Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.</i>	18:00
29. 11.	VI. Medzinárodný divadelný festival Zsibongó Kisszínpad: Malý kuruc Apropó Kisszínpad: Sladké sny Predstavenia v maďarskom jazyku pre žiakov II. stupňa ZŠ Miesto: MsKS – Spoločenská sála (I. poschodie) Organizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove	11:00
29. 11.	VI. Medzinárodný divadelný festival Apropó Kisszínpad: Sladké sny Divadelná hra na základe drámy Čapekovcov: Zo života hmyzov Verejné predstavenie, v maďarskom jazyku. Miesto: MsKS – Spoločenská sála (I. poschodie) Organizátor: Mestské kultúrne stredisko vo Filakove	18:00
1. 12.	Zapaľovanie adventných sviečok Miesto: pred budovou gymnázia Organizátor: ZO Csemadok Filakovo	11:45

* organizátori si vyhradujú právo na zmenu programu

Filakovské gymnázium má nové vedenie

V mesiaci október sa vo filakovskom gymnáziu udiali veľké zmeny. Do funkcie riaditeľa školy bol zvolený a vymenovaný doterajší zástupca Juraj Péter. Jeho zástupcom sa stal bývalý viceprimátor László Kerekes. S riaditeľom prinášame rozhovor o jeho plánoch so školou.

Vo vedení gymnázia nastávajú zmeny po dlhých rokoch. Ako to vnímate?

Zmena nastala po 15-tich rokoch. Pánovi Lászlóovi Molnárovi sa skončilo tretie funkčné obdobie a verejnosť už zrejme cítila potrebu zmeny, a tak voľba padla na mňa. Pán Molnár odvádzal poctivú a oduševnenú robotu a určite posunul školu do 21. storočia a urobil ju konkurencieschopnou nielen v našom regióne. Myslím si, že jeho novátorstvo a prínos bude docenené až časom, lebo v mnohých aspektoch (hlavne v informatizácii vyučovacieho procesu) sme sa zaradili medzi priekopníkov nielen v regióne, ale na Slovensku. Mojm zástupcom sa stane László Kerekes.

Na filakovskom gymnáziu však nie ste nijakým nováčikom. Aká bola vaša doterajšia kariéra?

Na škole pôsobím od roku 1996, s menšou prestávkou, kedy som bol školským inšpektorom. Následne som vo funkcii zástupcu riaditeľa školy pôsobil 18 rokov. Mám vyštudovanú Filozofickú fakultu UPJŠ v Prešove odbor slovenský jazyk – história. Na škole som v minulosti zaviedol tradíciu „Zamatových študentských dní“, keď celá škola spomína na novembrové udalosti v Československu a v spolupráci s vedením mesta, v tento deň ožívujeme aj tradície stredovekého lyceálneho školstva, keď primátor mesta prijíma prvákov za „Vážených občanov mesta“ po dobu ich štúdia v gymnáziu. V posledných rokoch som bol koordinátorom a realizátorom projektu Erasmus+ na našej škole. Vďaka tomuto projektu mohli a môžu naši študenti vycestovať do zahraničia na jazykové stáže a naša škola sa stala známu aj v prestížnych zahraničných inštitúciách pôsobiacich vo vzdelávaní, hlavne v oblasti diagnostiky a starostlivosti o nadaných študentov.

S akými víziami nastupujete do svojej funkcie a čo sa chystáte spraviť ako prvý?

Školský rok je v plnom prúde, a tak na nejaké prevratné zmeny teraz nie je priestor. Najväčšou súčasťou výzvou je dokončenie rekonštrukcie elektrických rozvodov v celej budove. Tým škola vytvorí priestor na realizáciu ďalších projektov, hlavne budovanie digitálnych laboratórií, ktoré poskytnú študentom možnosť vedeckej činnosti s kvalitnými prístrojmi. A na toto bude nadväzovať ďalší projekt, kde budeme rozvíjať moderné

kompetencie – čitateľskú, matematickú, digitálnu, finančnú gramotnosť, ktoré sú vysokopreferované v EÚ. V najbližšej budúcnosti chcem, samozrejme, čo najskôr komunikovať s riaditeľmi filakovských základných škôl, ako s našimi najbližšími partnermi, a chcem nadviazať intenzívnu spoluprácu s vedením mesta a aj s mestským zastupiteľstvom, nakoľko viacerí poslanci sú absolventmi nášho gymnázia a majú úprimný záujem o dianie v našej inštitúcii.

Počet študentov na vašej škole, napriek rozšíreniu o osemročné štúdium, v posledných rokoch dosť klesá. V čom vidíte príčinu tohto stavu a čo chcete urobiť pre to, aby viac žiakov neubúdalo?

Áno, tento trend ma dosť trápi. Na druhej strane to nie je prekvapivé, nakoľko demografická krivka v meste a v blízkom okolí je na svojom historickom minime. Inými slovami je všeobecne málo detí, a bohužiaľ, nie je ani dostatočný dopyt po gymnaziálnom vzdelávaní. Nedôveruje sa mu dostatočne a rodičia radšej hľadajú možnosť získania určitej odbornosti v stredoškolskom vzdelaní. Vidina následného získania vysokoškolského vzdelania ich nenaplnia dôverou a mnohokrát hovoria o finančnej náročnosti tohto štúdia, resp. jeho dlhého trvania. Preto by som rád prepojil naše „teoretické“ vzdelávanie s určitou praxou v štátnom sektore, u podnikateľov a podobne a aj takto sa pokúsil zmeniť zaužívaný pohľad na vzdelanie získané v gymnáziách. Ale toto je vízia s dlhším časovým horizontom. Pevne verím, že sa nám podarí už v tomto roku zastaviť pokles počtu žiakov a postupne ho zvyšovať. K tomu však, samozrejme, potrebujeme aj pomoc a ústretovosť našich partnerov.

Súbežne so školským rokom sa začali v priestoroch gymnázia i hneď za jeho budovou rekonštrukčné práce.

V budove školy prebieha rekonštrukcia elektrických rozvodov a tried. Na konci tejto rekonštrukcie nás v triedach uvíta príjemné prostredie s moderným LED osvetlením a funkčnou elektrifikáciou. Rekonštrukcia prebieha zo zdrojov BBSK v sume približne 160-tisíc eur a s podporou vedenia BBSK, ktoré aj takto ocenilo moderné trendy, ktoré ponúka súčasne vzdelávanie v našej škole.

Zasahujú práce do procesu vyučovania?

Bohužiaľ, všetko prebieha za plnej prevádzky školy a to prináša nemalo komplikácií. Zatiaľ sa nám však darí zabezpečiť výuku v plnej miere. Problémom je nadmerný hluk, prach a výpary z farieb, ale to musíme nejakým spôsobom vydržať. Za budovou školy súbežne vyrastá krásne multifunkčné ihrisko, ktoré je projektom mesta. My sme do tohto projektu vstúpili

Juraj Péter. FOTO - Archív JP

li ako jeho partner, nakoľko máme záujem využívať ho počas vyučovacích hodín.

Škola je známa kvalitnými celoštátnymi i medzinárodnými súťažami, hlavne v oblasti programovania či robotiky. Budete sa naďalej rozvíjať najmä týmto smerom?

Chcem, aby sme sa aj naďalej takto profilovali. Doterajšie, nami organizované, súťaže majú svoju plnú podporu. V súčasnosti som súčasťou nového projektu, ktorý vymyslel náš pedagóg Róbert Tomolya, a bude propagovať programovanie. Týmto projektom presiahneme hranice mesta a minimálne na území BBSK, ktoré bude našim hlavným partnerom, budeme rozvíjať túto úzko špecializovanú kompetenciu. Prirodzene, nebudeme zabúdať ani na humanitným smerom orientovaných študentov, ktorých nadanie rozvíja študentské divadlo Apopó a Zsibongó. Ďalej chceme organizovať súťaž v cudzích jazykoch a s tým súvisia aj aktivity v programe Erasmus+.

ic kk

Vedeli ste, že...

... v roku 1937 už 13. novembra nastala vo Filakove zima? Filakovský reportér pražského denníka Prágaí Magyar Hírlap doručil nasledovnú reportáž do denníka, ktorý vyšiel 17. novembra: „FILAKOVO. Po viac ako dvoch týždňoch daždivého počasia sem nečakane zavítala zima. V sobotu nastal nečakávaný pokles vonkajšej teploty a začalo snežiť. Snežilo intenzívne, bez prestávky a výška napadnutého snehu bola všade v priemere 25 centimetrov. Skorá zima predstavuje pohromu pre chudobných ľudí, ktorí ostali bez paliva na prahu zimy. Kvôli daždivému počasiu aj neobratý vinič ostane pravdepodobne bez zakrytia.“

Vladimír Cirbus, preklad: kp

Tiráž

Filakovské zvesti – bezplatný mesačník samosprávy

Reg. č. MK SR - EV 3379/09 | ISSN 1336 65 21

Vydáva a distribuuje: Mestský úrad Filakovo, Radničná 25, 986 01 Filakovo. IČO: 00316075, tel./fax: 047/4381001, email: mesto@filakovo.sk

Tlač: Alfa print s.r.o., Robotnícka 1/D, 036 01 Martin

Vychádza v náklade 3700 ks v posledný deň mesiaca.

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek ďalšie rozmnožovanie textov, fotografií a grafiky je možné len s písomným súhlasom vydavateľa. Vydavateľ nie je zodpovedný za obsah a pravdivosť zverejnených inzerátov a za prípadné spôsobené škody. Uzávierka materiálov do čísla je do 15. dňa v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky došlé po skončení uzávierky neuverejniť. Ostatné príspevky si v prípade potreby vyhradzuje právo skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Anonymné, hlavné a politicky angažované príspevky nezverejňujeme.

Redakcia

Šéfredaktorka: Bc. Klaudia Mikuš Kováčová (kmk), email: tlacove@filakovo.sk

Zástupkyňa šéfredaktorky: Mgr. Andrea Illés Kószik (ika), email: andrea.illes.kosik@filakovo.sk

Redaktorka: Iveta Cíferová (ic), email: iveta.ciferova@filakovo.sk

Sadzba: Bc. Klaudia Mikuš Kováčová, email: tlacove@filakovo.sk

Preklady: PhDr. Peter Fehér (fp), Kinga Palčová (kp), Mgr. Lucia Deák Szóke (dszl)

Redakčná rada: Bc. Klaudia Mikuš Kováčová (predsedníčka), Mgr. Andrea Illés Kószik, Iveta Cíferová, Ing. László Kerekes, Margita Oroszová, Emese Szvorák, Vladimír Cirbus